

Maarten Schinkel

De fiscale iPhone van premier Rutte

Deze column is geschreven op een MacBook, die thuis lid is van een uitgebreide Apple-familie waarvan een opsomming de rest van deze alinea zou vergen. Want na een vroege ontmoeting met een Macintosh in 1987 is het altijd Apple geweest. Eind jaren tachtig, als avantgardistische daad. In de jaren negentig, toen Apple dreigde te sterven. En ook in de nieuwe eeuw, toen de Mac mainstream werd.

Tegen de tijd dat Apple een moloch werd die minstens even inhelig was als zijn branchegenoten, was de liefde al flink bekoeld. Berichten over 0,005 procent effectieve belasting zorgde voor afkeer, en het jongste nieuws over de Jersey-route uit de Paradise Papers werd de druppel. Nooit meer een Mac of welk Apple-apparaat dan ook! Boycot!

Het duurde niet lang tot deze heroïsche aanvechting botste met de realiteit. Ontsnappen uit het Apple-reservaat is prohibitief duur, buitengewoon bewerkelijk, en er gaat veel verloren. En bovendien: drijft de ontworsteling aan die ene techgigant je niet simpelweg in de armen van de anderen die geen haar beter lijken?

Nederland is, net als de Apple-fan, een gevangene van zijn eigen systeem

---

En toch. Vorige week werd Apple het eerste bedrijf ooit met een beurswaarde van 900 miljard dollar. Dit bedrijf van 900 miljard heeft 270 miljard dollar aan buitenlandse winsten geparkeerd buiten de Verenigde Staten, omdat er belasting over moet worden betaald als dit bedrag terug zou keren naar huis. Daarom léént het steenrijke Apple tegelijkertijd geld in de Verenigde Staten zelf. Maandag haalde het zeven miljard dollar op met een tranche obligatieleningen om daarmee dividend uit te keren en eigen aandelen in te kopen. In totaal zal dit leenprogramma, dat in 2012 begon, volgens de *Financial Times* in 2019 zijn opgelopen tot 300 miljard dollar.

Het aangaan van schulden terwijl het geld over de plinten klotst mag dan rationeel zijn, het is ook een vorm van waanzin. De praktijk bestendigt dat Apple ondermaats belasting betaalt en zo bitter weinig bijdraagt aan de samenleving waar het zijn welvaart aan dankt.

Nu is de regering-Trump druk bezig met een nieuw belastingplan. Een van de elementen is dat buitengaats geld, zoals dat van Apple, tegen een vriendelijk bedrag zal worden belast zodat het kan terugkeren naar de VS. Dus waarom leende Apple maandag toch weer geld? Een mogelijk antwoord is dat het concern er nog niet van uitgaat dat dit belastingplan er daadwerkelijk van komt. Zie de lotgevallen van het terugdraaien van Obamacare: dat is, ondanks al het Republikeinse kabaal, ook nog niet gebeurd.

Dat werpt dan weer een nieuw licht op het verrassende kabinetsplan om 1,4 miljard euro aan dividendbelasting te schrappen. Ook dat loopt deels vooruit op de Amerikaanse belastinghervorming, want Nederland zou er aantrekkelijk door blijven voor buitenlandse bedrijven. Maar als Apple het nog niet vertrouwt, waarom het Nederlandse kabinet dan bij voorbaat al wel?

Nederland lijkt, net als de Apple-adept, een gevangene te zijn geworden van zijn systeem: het 'vriendelijke' fiscale bouwwerk dat het sinds jaar en dag voor buitenlandse bedrijven heeft opgetrokken. Dat wordt steeds onwenselijker en (internationaal) toenemend onhoudbaar. Er ontstaat net als bij Apple, een reputatierisico. Maar kom er maar eens van af. Die 1,4 miljard is vergelijkbaar met de iPhone X. Met een huis vol fiscale apparaten van hetzelfde merk denkt premier Rutte het nieuwste, peperdure ding toch te moeten aanschaffen. Kost wat, maar dan heb je ook niks.

Maarten Schinkel schrijft elke donderdag over macro-economie en de beurzen.